

ผลของการเจรจาแก้ตติ์ในการลดหรือยกเลิกการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตร
ตามร่างข้อตกลง Draft Final Act ของเลขาธิการแก้ตติ์
ที่มีต่อกฎหมายเศรษฐกิจของไทยในด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร

นายนิวัฒน์ ไทรวัฒนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชานิติศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-961-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Effects of GATT's Negotiations on the reducing or eliminating
of agricultural commodity subsidies according to
the Draft Final Act of GATT secretary on thai economic law
in agricultural commodity production and trade

Mr.Niwat Trowattana

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-961-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเจรจาแกตต์ ในการลดหรือยกเลิกการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตร
ตามร่างข้อตกลง Draft Final Act ของเลขาธิการแกตต์ ที่มีต่อ
กฎหมายเศรษฐกิจของไทย ในด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร

โดย

นายนิวัฒน์ ไทรวัดนา

ภาควิชา

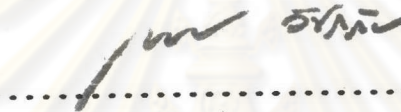
นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม

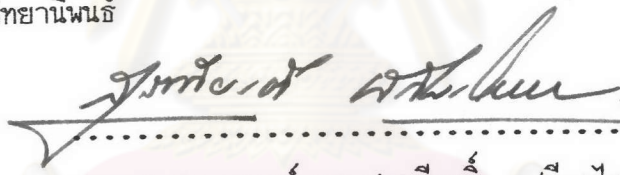
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

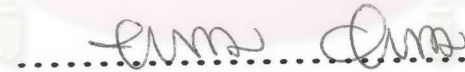
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรชัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

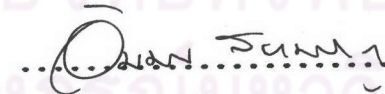
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(อาจารย์สุธรรม อยู่ในธรรม)

กรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.อัมมาร สยามวาลา)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์)

กรรมการ

(อาจารย์พวงรัตน์ อัครพิศิษฐ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นิวัฒน์ ไทรวัฒนา : ผลของการเจรจาแกตต์ในการลดหรือยกเลิกการช่วยเหลือหนุนสินค้าเกษตร ตามร่างข้อตกลง Draft Final Act ของเลขาธิการแกตต์ ที่มีต่อกฎหมายเศรษฐกิจของไทย ในด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตร (EFFECTS OF GATT'S NEGOTIATIONS ON THE REDUCING OR ELIMINATING OF AGRICULTURAL COMMODITY SUBSIDIES ACCORDING TO THE DRAFT FINAL ACT OF GATT SECRETARY ON THAI ECONOMIC LAW IN AGRICULTURAL COMMODITY PRODUCTION AND TRADE) อ.ที่ปรึกษา : อ.สุธรรม อยู่ในธรรม, 327 หน้า.. ISBN 974-582-961-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของร่างข้อตกลงฯ แกตต์ที่ได้กำหนดเกี่ยวกับการลดหรือยกเลิกการช่วยเหลือหนุนสินค้าเกษตร ที่มีผลเป็นการวางกรอบวินัยทางการค้า อันจะส่งผลกระทบต่อกฎหมายเศรษฐกิจของไทย และผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นในระบบกฎหมาย เกี่ยวกับการค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย เพื่อหาแนวทางแก้ไขและรูปแบบกฎหมายที่ควรจะเป็น

ผลของการวิจัยพบว่า หากมีการยอมรับและผูกพันร่างข้อตกลงแล้ว จะเป็นการเอื้ออำนวย ประโยชน์ในการที่จะนำมาใช้เป็นกรอบ และนโยบายการช่วยเหลือหนุนสินค้าเกษตรของไทย (1) จะต้องปรับเปลี่ยนหลักกฎหมายของไทยเกี่ยวกับการจำกัดการนำเข้าโดยเฉพาะที่ไม่อยู่ในรูปภาษี การช่วยเหลือหนุน ภายในที่มีลักษณะของการปลักภาระสู่ผู้บริโภค และการช่วยเหลือหนุนส่งออกที่อยู่ในลักษณะของการหลีกเลี่ยง เพื่อแข่งขันส่งออก (2) ผลการผูกพันการปรับเปลี่ยนหลักกฎหมายที่เกิดขึ้นโดยตรงจากกฎหมายไทยและ ผลโดยอ้อมจากกฎหมายต่างประเทศ จะเป็นผลดีต่อการค้าสินค้าส่งออก และจะเป็นผลเสียต่อสินค้านำเข้า

แนวทางแก้ไขและรูปแบบกฎหมายที่ควรจะเป็น (1) ประเทศไทยจะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพ การผลิต (2) จะต้องปรับแนวนโยบายและกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการเกษตรทั้งในระดับราคาการตลาด และส่งออก (3) กลไกของกฎหมายที่เกี่ยวกับการจำกัดการนำเข้าจะต้องนำไปสู่การเปิดตลาด ในกรณี จำเป็นให้ปรับมาอยู่ในรูปภาษี, การช่วยเหลือหนุนภายใน ต้องไม่มีผลบิดเบือนทางการค้า และสามารถ ดำเนินการในรูปบริการทั่วไป หรือในรูปการช่วยเหลือโดยตรงต่อผู้ผลิต แต่ทั้งนี้ต้องไม่สัมพันธ์กับชนิดหรือ ปริมาณผลผลิต, การช่วยเหลือหนุนส่งออกจะต้องเป็นไปตามหลักการที่ตกลงในระหว่างประเทศ (4) ควร บัญญัติกฎหมายการเก็บภาษีตอบโต้การช่วยเหลือหนุนเพื่อนำมาใช้ป้องกันผลกระทบ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... นิติศาสตร์
สาขาวิชา ..... นิติศาสตร์
2535

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
4 4 4 4

C170386 : MAJOR LAW

KEY WORD: GATT/REDUCING, ELIMINATING OF SUBSIDIES/AGRICULTURAL COMMODITY

NIWAT TROWATTANA : EFFECTS OF GATT'S NEGOTIATIONS ON THE REDUCING OR ELIMINATING OF AGRICULTURAL COMMODITY SUBSIDIES ACCORDING TO THE DRAFT FINAL ACT OF GATT SECRETARY ON THAI ECONOMIC LAW IN AGRICULTURAL COMMODITY PRODUCTION AND TRADE. THESIS ADVISOR : SUDHARMA YOONAI DHARMA, 327 PP. ISBN 974-582-961-7

This research has the objective to study how the principles and rules of GATT regarding reduction and elimination of agricultural subsidy effect Thai economic law and Thai trade law.

This research found that if Thailand accepts commitment prescribed in the Draft Final Act, it will be beneficial to the Thai commodity trading system. However, some adjustments have to be made concerning laws and regulations dealing with agricultural subsidies program. The research finds that such arrangements be carried out by (1) modifying Thai economic law regarding import restrictions, non-tariff barriers, circumvention export subsidies and domestic subsidies which, for long, unduly place burden on consumers ; (2) the probable outcome of acceptance of the Draft Final Act is that it will have negative impact on imported products but positive impact on export sector.

Finally, it is submitted that (1) producers should put more emphasis on production efficiency as well as productivity, (2) Thai government should devise new policy and action plan concerning marketing, pricing and export of Thai agricultural product, and (3) taking steps, according to results of international accord, towards a more open market, tariffication of barriers, providing domestic subsidies without trade distortion effects which must satisfy general availability requirement and without discrimination based on type or volume of product subject to subsidy grant; export subsidies may be provided according to an internationally agreed principles and (4) Thailand should consider adopting a countervailing duty law to do away with injury caused by an import of subsidized agricultural product.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....นิติศาสตร์

นิติศาสตร์

สาขาวิชา.....

จัดการศึกษา

2535

ลายมือชื่อนิสิต..... *Wit Trowattana*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Sudharma Yoonaidharma*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ก็ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของอาจารย์ สุธรรม อยู่ในธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัย รวมทั้งคณะกรรมการสอบทุกท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย คณบดีคณะนิติศาสตร์ ศาสตราจารย์ ดร.อัมมาร สยามวาลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์ และอาจารย์พวงรัตน์ อัครวิศิษฐ์ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณท่านมา ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งต่อ ดร.อำพน กิตติอำพน (เศรษฐกร 7) หัวหน้ากองนโยบายเศรษฐกิจสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ คุณวัชรวิ อธิธาวัชกุล (เศรษฐกร 8) หัวหน้ากลุ่มมาตรการที่มีใช้ภาษี กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ซึ่งให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านด้วยดี เสมอมา และขอขอบคุณสำหรับความช่วยเหลือจากน้องทุกคน

นิวัฒน์ ไทรวัฒนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำอธิบายคำย่อ

AMS	Aggregate Measurements of Support
CAP	Common Agricultural Policy
ECU	European Currency Unit
EEP	Export Enhancement Program
FAO	Food and Agricultural Organization
GATT	General Agreement on Tariffs and Trade
NTB	Non-Tariff Barrier
PIK	Export Payment-in-kind Program
PL 480	Public Law 480
PSE	Producer Subsidy Equivalent
SMU	Support Measure Unit
VERA	Voluntary Export Restraint Agreement

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. เปรียบเทียบการส่งออกข้าวไทยและสหรัฐ.....	97
2. เปรียบเทียบราคาข้าวไทย 100% ชั้น 2 และข้าวสหรัฐ ซีแอนด์เอฟใน ตลาดรอดเตอร์ดัม.....	98
3. การนำเข้าสินค้าทดแทนธัญพืชต่าง ๆ ในประชาคมยุโรป.....	113
4. การนำเข้ามันสำปะหลังเข้าในประชาคมยุโรป.....	115
5. อัตราการอุดหนุนการผลิตข้าวของญี่ปุ่นเปรียบเทียบกับประเทศอื่น.....	132
6. เปรียบเทียบราคารับซื้อขายข้าวของรัฐบาลญี่ปุ่นกับราคาข้าวตลาดโลก.....	138
7. สรุปลำรายชื่อ PSE สำหรับสินค้าเกษตรของประเทศไทยในช่วงปี 2528-2532....	158
8. ผลกระทบต่อสินค้าเกษตรของไทยจากการเจรจาค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย.....	210

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
คำอธิบายคำย่อ.....	ซ

บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 สมมติฐานและวัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ก. สมมติฐานการวิจัย.....	2
ข. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
1.3 วิธีการวิจัยและขอบเขตของการวิจัย.....	3
ก. วิธีการวิจัย.....	3
ข. ขอบเขตการวิจัย.....	3
1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากวิทยานิพนธ์.....	4

บทที่ 2 ความเป็นมา : หลักกฎหมายและข้อพิจารณาบางประการในกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือหนี้สินค้าเกษตรของเกษตรกรในปัจจุบัน.....	6 /
2.1 ความเป็นมาของเกษตรกรและการเจรจาของเกษตรกรในสินค้าเกษตร.....	6 /
ก. ความเป็นมาของข้อตกลงเกษตรกร.....	6 /
ข. ความเป็นมาและกรอบกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือหนี้สินค้าเกษตร.....	9

ค. ความเป็นมาของการเจรจาฉบับปัจจุบันและร่างข้อตกลงฯ ของ เลขานุการกทศ.....	11
2.2 ความหมายและขอบเขตการช่วยอุดหนุนกับสภาพการค้าสินค้าในระหว่างประเทศ	15
2.3 หลักเกณฑ์และข้อพิจารณาบางประการในกฎหมายเกี่ยวกับการกีดกันการนำเข้า..	18
ก. มาตรการกีดกันการนำเข้าโดยระบบภาษี.....	18
ข. มาตรการกีดกันการนำเข้าที่มีใช้ระบบภาษี.....	22
(1) หลักการและข้อยกเว้นการจำกัดจำนวน.....	23
(1.1) กรณีที่อนุญาตให้มีการจำกัดจำนวนได้.....	24
(1.2) เงื่อนไขของการจำกัดจำนวน.....	27
(1.3) กฎเกณฑ์ที่จำกัดการนำเข้า.....	28
(ก) ข้อกำหนดเบื้องต้นในหลักการจำกัดการนำเข้า.....	28
(ข) วิธีการจำกัดจำนวน.....	28
(2) รูปแบบของการกำจัดการนำเข้าที่มีใช้ภาษี.....	30
(3) รูปแบบของการจำกัดการนำเข้าในลักษณะอื่น ๆ.....	32
(3.1) การดำเนินการค้าโดยรัฐ.....	32
(3.2) การควบคุมการนำเข้าอื่น ๆ.....	33
2.4 หลักเกณฑ์และข้อพิจารณาบางประการในกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยอุดหนุน.....	35
ก. การช่วยอุดหนุนภายในประเทศ.....	36
(1) หลักการช่วยอุดหนุนภายใน.....	36
(1.1) หลักการช่วยอุดหนุนภายในภายใต้ข้อตกลงทั่วไป.....	36
(1.2) หลักการช่วยอุดหนุนภายในภายใต้ข้อตกลงช่วยอุดหนุน.....	38
(2) ปัญหาที่มาจากกฎเกณฑ์การช่วยอุดหนุนภายใน.....	41
ข. การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก.....	42
(1) หลักการที่สำคัญเกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกสินค้าเกษตร....	43

	(1.1) หลักการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกภายใต้ข้อตกลงทั่วไป.....	44
	(1.2) หลักการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกภายใต้ข้อตกลงการช่วย อุดหนุน.....	46
	(2) ข้อพิจารณาบางประการในกฎเกณฑ์การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก....	47
บทที่ 3	หลักการของร่างข้อตกลงของเลขาธิการแกดด์ที่เกี่ยวกับมาตรการการช่วยอุดหนุน สินค้าเกษตร.....	49
3.1	ความเป็นมาและสถานการณ์ล่าสุดของความขัดแย้ง เกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนสินค้า เกษตร.....	50
	ก. ข้อขัดแย้งจากข้อเสนอของประเทศสมาชิกก่อนทบทวนกลางรอบฯ.....	50
	ข. ข้อขัดแย้งจากข้อเสนอในการเจรจาหลังทบทวนกลางรอบฯ.....	51
	ค. ข้อขัดแย้ง 2 ฝ่าย ภายหลังจากเสนอร่างข้อตกลงฯ ของเลขาธิการ.....	53
	ง. สถานการณ์และแนวโน้มล่าสุด.....	55
3.2	โครงสร้างและเนื้อหาสาระของร่างข้อตกลงฯ.....	57
3.3	ขอบเขตของผลิตภัณฑ์ครอบคลุม.....	58
3.4	หลักเกณฑ์การใช้มาตรการกีดกันทางการค้า.....	60
	ก. การเปิดตลาดในกรณีใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าโดยภาษีศุลกากร.....	60
	ข. การเปิดตลาดในกรณีใช้มาตรการควบคุมการนำเข้าที่มีใช้ภาษีศุลกากร.....	61
	(1) วิธีการปรับเปลี่ยนมาใช้อัตราภาษีศุลกากร.....	62
	(2) การผูกพันและการเปิดโอกาสการนำเข้า.....	63
	(3) การผูกพันและการเปิดโอกาสการนำเข้าโดยกำหนดปริมาณนำเข้า ขั้นต่ำ.....	64
3.5	หลักเกณฑ์การช่วยอุดหนุน.....	65
	ก. การช่วยอุดหนุนภายในประเทศ.....	65

(1) การช่วยอุดหนุนภายในที่ไม่มีผลบิดเบือนทางการค้า.....	65
(1.1) หลักสำคัญของ การช่วยอุดหนุนที่ไม่มีผลบิดเบือนทางการค้า....	67
(1.2) ประเภทของมาตรการช่วยเหลือของรัฐบาลที่สามารถดำเนินการต่อไปได้.....	69
(2) การช่วยอุดหนุนภายในที่มีผลบิดเบือนทางการค้า.....	76
(2.1) หลักเกณฑ์การผูกพันการลดการช่วยอุดหนุน.....	76
(2.2) การวัดการอุดหนุนรวม.....	77
(3) ข้อผ่อนผันในลักษณะของ de minimis.....	78
(4) ข้อยกเว้นกรณีของประเทศกำลังพัฒนา.....	79
ข. การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก.....	80
(1) รูปแบบและการผูกพันในการแข่งขันเพื่อการส่งออก.....	80
(2) ลักษณะของการช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกที่ผูกพันการลด.....	82
(3) การวางกรอบเพื่อป้องกันการแข่งขันส่งออกในรูปแบบอื่น.....	84
(4) การผ่อนผันและการระงับข้อพิพาท.....	86
(ก) การปฏิบัติแบบพิเศษและแตกต่าง.....	86
(ข) ประเทศกำลังพัฒนาที่นำเข้าสุทธิในผลิตภัณฑ์อาหาร.....	86
(ค) มาตรการป้องกันพิเศษ.....	87
(ง) การระงับข้อพิพาทด้วย การปรึกษาและการเจรจาไกล่เกลี่ย....	89
บทที่ 4 ผลการผูกพันร่างข้อตกลงฯ แก่ต่อการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรของประเทศสหรัฐ	
ประชาคมยุโรป และญี่ปุ่นที่จะกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย.....	90
4.1 ผลกระทบอื่นเนื่องมาจากกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรของสหรัฐ	
กรณีข้าวต่อการค้าไทย.....	91
ก. ลักษณะความสัมพันธ์ทางการค้าข้าวของไทยกับสหรัฐ.....	93

(1) ลักษณะการแข่งขันการค้าข้าวในตลาดโลกระหว่างไทยกับสหรัฐ.....	93
(1.1) การแข่งขันด้านคุณภาพ.....	93
(1.2) การแข่งขันด้านราคา.....	94
(1.3) การแข่งขันในตลาดที่สำคัญบางตลาด.....	94
(2) มาตรการการช่วยอุดหนุนของสหรัฐที่ส่งผลกระทบต่อการค้าข้าว.....	96
(2.1) การช่วยอุดหนุนภายใน.....	96
(2.2) การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออก.....	100
ข. กลไกของกฎหมายที่เกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนที่มีผลต่อการค้าข้าวของไทย...100	
(1) มาตรการช่วยอุดหนุนด้านราคา.....	101
(1.1) ราคาเป้าหมาย.....	101
(1.2) อัตราเงินกู้.....	101
(1.3) โครงการสินเชื่อเพื่อการตลาด.....	102
(1.4) การจ่ายเงินชดเชยเพื่อการส่งออก.....	103
(2) มาตรการด้านสนับสนุนการส่งออก.....	103
(2.1) โครงการส่งเสริมการส่งออก.....	104
(2.2) โครงการค้าประกันสินเชื่อเพื่อการส่งออก.....	104
(2.3) โครงการส่งออกในรูปแบบการให้ความช่วยเหลือ (PL 480)....	106
ค. แนวโน้มของผลการลดการช่วยอุดหนุนข้าวของสหรัฐต่อการค้าข้าวไทย.....	108
4.2 ผลกระทบอันเนื่องจากการช่วยอุดหนุนธัญพืชของประชาคมฯ ส่งผลการนำเข้า	
มันสำปะหลังของไทย.....	110
ก. ลักษณะความสัมพันธ์ทางการค้ามันสำปะหลังระหว่างไทยกับประชาคมฯ.....	111
(1) มันสำปะหลังสินค้าออกที่สำคัญของไทย โดยมีประชาคมฯ	
เป็นตลาดที่สำคัญ.....	111

(2) การนำเข้ามันสำปะหลังของไทยกับมาตรการช่วยอุดหนุนในนโยบาย การเกษตรร่วม.....	112
(3) ข้อจำกัดของการส่งออกมันสำปะหลังของไทยเข้าสู่ประชาคมฯ.....	114
ข. กลไกของกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนธัญพืช.....	116
(1) การแทรกแซงด้านราคา.....	117
(2) ภาษีนำเข้าผันแปร.....	118
(3) การช่วยอุดหนุนเพื่อการส่งออกด้วยมาตรการชดเชยทางการเงิน.....	118
ค. ระบบกลไกการช่วยอุดหนุนธัญพืชภายใต้ Regulation (EEC) No.2727/75.....	118
(1) มาตรการภายใน.....	120
(2) มาตรการป้องกันจากภายนอก.....	122
ง. แนวโน้มของผลการลดการช่วยเหลือด้านราคาและเปิดตลาดสินค้าธัญพืชของ ประชาคมฯ ต่อการนำเข้ามันสำปะหลังของไทย.....	125
4.3 ผลกระทบอันเนื่องมาจากกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านราคาและการห้าม นำเข้า กรณีข้าวของประเทศไทย.....	128
ก. ความสัมพันธ์ทางการค้าช่วงระหว่างไทยกับญี่ปุ่น.....	130
ข. กลไกของกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยเหลือด้านราคาและห้ามนำเข้าข้าว.....	131
(1) การกำหนดราคาซื้อขายข้าว.....	133
(2) การจำกัดจำนวนโดยห้ามนำเข้าข้าว.....	135
ค. แนวโน้มของผลการลดการช่วยเหลือราคาและการเปิดตลาดข้าวของญี่ปุ่น ต่อการค้าข้าวของไทย.....	139

บทที่ 5	ผลกระทบจากร่างข้อตกลงที่มีต่อหลักกฎหมายเกี่ยวกับการช่วยอุดหนุนและการค้าสินค้าเกษตรของไทย.....	141
5.1	บทบาทและท่าทีของประเทศไทยต่อการเจรจา ในเรื่องสินค้าเกษตร.....	141
	ก. บทบาทและท่าทีของประเทศไทยในการเจรจา ระหว่างประเทศ.....	142
	ข. บทบาทและท่าทีในผลการเจรจา กับกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย..	143
5.2	หลักการกลไกทางกฎหมายและมาตรการช่วยอุดหนุนของไทยที่ต้องปรับเปลี่ยนภายใต้ร่างข้อตกลง.....	145
	ก. รูปแบบและข้อพิจารณาบางประการในทางการค้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากช่วยอุดหนุนและผลของมาตรการช่วยอุดหนุน.....	145
	(1) รูปแบบและลักษณะของการช่วยอุดหนุนที่สำคัญของไทยในสินค้าเกษตร..	145
	(2) ข้อพิจารณาบางประการในทางการค้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากการช่วยอุดหนุนภายใน.....	153
	(3) ผลการศึกษาขนาดของการช่วยอุดหนุนสินค้าเกษตรกรรมของไทย.....	156
	ข. หลักการและกลไกการดำเนินการการช่วยอุดหนุนภายใต้กฎเกณฑ์ของร่างข้อตกลง.....	160
	(1) หลักและกลไกที่สำคัญในมาตรการกีดกันการนำเข้าของไทย.....	160
	(2) หลักและกลไกที่สำคัญในมาตรการการช่วยอุดหนุนภายในของไทย.....	162
	(2.1) ลักษณะการช่วยอุดหนุนในระดับการผลิต.....	162
	(2.2) มาตรการช่วยเหลือภายในระดับราคา.....	163
	(ก) การแทรกแซงตลาดสินค้าเกษตรในกรณีอื่น.....	163
	(ข) การกำหนดราคาจำหน่ายภายในประเทศกรณีน้ำตาล.....	164
	(2.3) มาตรการและนโยบายภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนรวมเพื่อช่วยเกษตรกร พ.ศ.2534.....	165
	(ก) หลักการและกลไกการช่วยเหลือ.....	165

(ข) หลักเกณฑ์และแนวทางการช่วยเหลือ.....	166
(3) หลักและกลไกที่สำคัญในมาตรการการช่วยเหลือทุนเพื่อการส่งออก ของไทย.....	167
5.3 หลักกฎหมายและสาระสำคัญของกฎหมายไทยที่จะต้องปรับเปลี่ยนภายใต้ร่างข้อ ตกลง.....	168
ก. สาระสำคัญและกลไกของกฎหมายภายใต้พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอก และนำเข้าไปในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.2522.....	168
(1) หลักกฎหมายและลักษณะสำคัญของพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอก และนำเข้าไปในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.2522.....	168
(1.1) วัตถุประสงค์ของการควบคุมการนำเข้า.....	169
(1.2) ประเภทของมาตรการที่ใช้ควบคุมที่มีผลต่อการจำกัดการนำเข้า.....	169
(1.3) กลไกการควบคุมการนำเข้า.....	170
(2) อำนาจในการกำหนดการควบคุมการนำเข้า การขออนุญาตและ การกำหนดเงื่อนไข.....	170
(2.1) หลักเกณฑ์การขออนุญาตนำเข้า.....	171
(2.2) เงื่อนไขของการอนุญาตนำเข้า.....	172
(3) กลไกและบทบัญญัติต่าง ๆ ที่มีผลต่อการควบคุมต่อการนำเข้า.....	173
(3.1) อนุบัญญัติที่ควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรตาม พ.ร.บ.ปัจจุบัน	174
(3.2) อนุบัญญัติที่ควบคุมการนำเข้าสินค้าเกษตรภายใต้ พ.ร.บ.เดิม.	177
(4) การบังคับใช้และบทบาทการควบคุมการนำเข้าต่อการค้าสินค้าเกษตร..	179
ข. สาระสำคัญและกลไกของกฎหมายภายใต้ พ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาลทราย พ.ศ.2527.....	180
(1) โครงสร้างและการดำเนินการของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล.....	181
(1.1) โครงสร้างของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล.....	181

(1.2) หน้าทีดำเนินการของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาล.....	182
(2) หลักเกณฑ์และขั้นตอนเกี่ยวกับการจัดทำประมาณการรายได้และผลตอบ แทนระหว่างผู้ผลิตอ้อยและน้ำตาล.....	184
(2.1) การจัดสรรปริมาณ (โควต้า) น้ำตาลทรายที่จำหน่ายภายใน ประเทศและต่างประเทศ.....	184
(2.2) รายได้สุทธิและการกำหนดราคาอ้อยและผลตอบแทนการผลิต และจำหน่ายน้ำตาลทราย.....	185
(3) รูปแบบการควบคุม : การกำหนดราคาจำหน่ายภายในและการควบคุม การนำเข้า.....	190
(3.1) การควบคุมการจำหน่าย.....	190
(3.2) การกำหนดราคาจำหน่ายภายใน.....	190
(3.3) การควบคุมการนำเข้าน้ำตาลทราย.....	191
(4) การบังคับใช้และผลดำเนินการกำหนดราคาจำหน่ายภายใต้ พ.ร.บ. อ้อยและน้ำตาล พ.ศ.2523.....	192
ค. สำระสำคัญและกลไกของกฎหมายภายใต้ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออก พ.ศ.2531.....	194
(1) หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือ.....	194
(2) เงื่อนไขในการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงิน.....	195
(3) ข้อกำหนดของอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกเก็บ.....	199
(3.1) กำหนดอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกเก็บ ในกรณีส่งออก.....	200
(3.2) ข้อเปรียบเทียบการช่วยเหลือด้านอัตราดอกเบี้ยกรณีส่งออก กับกรณีอื่นภายในประเทศ.....	200

(4) บทบาทและการดำเนินการช่วยอุดหนุนส่งออกภายใต้ระเบียบธนาคาร แห่งประเทศไทย.....	202
5.4 ผลการลดหรือยกเลิกการช่วยอุดหนุนฯ ในกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ อันเนื่องมาจากร่างข้อตกลงฯ : ในการค้าสินค้าเกษตรของไทย.....	204
ก. ผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากการลดการช่วย อุดหนุนหรือการเปิดตลาด.....	204
(1) ผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากการลดการช่วย อุดหนุน.....	204
(2) ผลกระทบต่อการค้านำเข้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากการลด การจำกัดการนำเข้าหรือเปิดตลาด.....	206
ข. การประเมินผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรของไทยอันเนื่องมาจากการลด การช่วยอุดหนุนและการเปิดตลาด.....	207
(1) กลุ่มสินค้าเกษตรที่จะได้รับประโยชน์.....	207
(2) กลุ่มสินค้าเกษตรที่จะเสียประโยชน์.....	207
(3) กลุ่มสินค้าที่จะเสียประโยชน์จากการปรับเปลี่ยนนโยบายการผลิตภายใน ประเทศผู้นำเข้าซึ่งเป็นผลกระทบทางอ้อมจากร่างข้อตกลง.....	207
บทที่ 6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	211
บรรณานุกรม.....	225
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก.....	236
ภาคผนวก ข.....	244

หน้า

ภาคผนวก ค.....263

ประวัติผู้เขียน.....327

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย